

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΧΗΜΕΙΑΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΤΕΛΛΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. β   A2. γ   A3. α   A4. δ   A5. Δ

ΘΕΜΑ Β

B1.

Άτομο	Z	A	p	n	e	Κατανομή e σε στιβάδες	Περίοδος Π.Π	Ομάδα Π.Π
He	2	4	2	2	2	K(2)	1^η	VIIA
Br	35	81	35	46	35	K(2)L(8)M(18)N(7)	4 ^η	VIIA
C	6	12	6	6	6	K(2)L(4)	2 ^η	IVA
Sn	50	120	50	70	50	K(2)L(8)M(18)N(18)O(4)	5 ^η	IVA
Ca	20	40	20	20	20	K(2)L(8)M(8)N(2)	4 ^η	IIA
Ne	10	20	10	10	10	K(2)L(8)	2 ^η	VIIIA

B2. i. ${}_{7}\text{N}$: $\text{K}(2)\text{L}(5) \rightarrow 2^{\text{η}}$ περίοδος και **15^η (VA) ομάδα**

${}_{15}\text{P}$: $\text{K}(2)\text{L}(8)\text{M}(5) \rightarrow 3^{\text{η}}$ περίοδος και **15^η (VA) ομάδα**

Τα στοιχεία βρίσκονται στην ίδια ομάδα του Περιοδικού Πίνακα και καθώς κινούμαστε προς τα κάτω σε αυτή (αυξάνεται ο αριθμός της περιόδου, $n_{\text{εξωτN}} = 2 < n_{\text{εξωτP}} = 3$), αυξάνεται η ατομική ακτίνα.

Συνεπώς, μεγαλύτερη ατομική ακτίνα έχει ο P.

ii. ${}_{19}\text{K}$: $\text{K}(2)\text{L}(8)\text{M}(8)\text{N}(1) \rightarrow 4^{\text{η}}$ περίοδος και **1^η (IA) ομάδα**

${}_{20}\text{Ca}$: $\text{K}(2)\text{L}(8)\text{M}(8)\text{N}(2) \rightarrow 4^{\text{η}}$ περίοδος και **2^η (IIA) ομάδα**

Τα στοιχεία βρίσκονται στην ίδια περίοδο του Περιοδικού Πίνακα και καθώς κινούμαστε προς τα αριστερά σε αυτή (μικραίνει ο αριθμός της ομάδας, $Z_{\text{K}} = 19 < Z_{\text{Ca}} = 20$, “λιγότερο ισχυρός πυρήνας”) αυξάνεται η ατομική ακτίνα.

Άρα, μεγαλύτερη ατομική ακτίνα έχει το K.

B3. N, P → αμέταλλα (VA, VIA, VIIA), έχουν τάση να προσλαμβάνουν ηλεκτρόνια στην εξωτερική τους στιβάδα για να αποκτήσουν δομή ευγενούς αερίου, άρα **ΗΛΕΚΤΡΑΡΝΗΤΙΚΑ**

K, Ca → μέταλλα (IA, IIA, IIIA), έχουν τάση να αποβάλουν ηλεκτρόνια από την εξωτερική τους στιβάδα για να αποκτήσουν δομή ευγενούς αερίου, άρα **ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΤΙΚΑ**

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α)

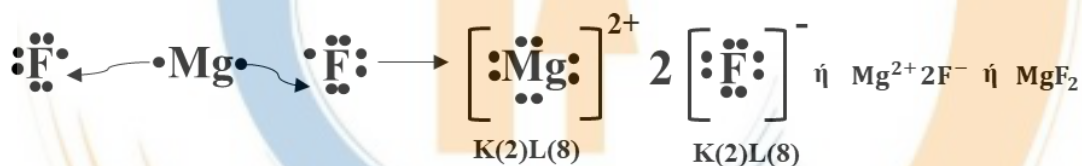
$_{12}\text{Mg}$: K(2)L(8)M(2) → 3^η περίοδος και 2^η (IIA) ομάδα του Περιοδικού Πίνακα

$_{9}\text{F}$: K(2)L(7) → 2^η περίοδος και 17^η (VIIA) ομάδα του Περιοδικού πίνακα

β) $_{12}\text{Mg}$: μέταλλο, τάση να αποβάλει $2e^- \rightarrow \text{Mg}^{2+}$

$_{9}\text{F}$: αμέταλλο, τάση να προσλαμβάνει $1e^- \rightarrow \text{F}^-$

Ο δεσμός ανάμεσα στο μαγνήσιο (Mg) (μέταλλο) και το φθόριο (F) (αμέταλλο) είναι **ιοντικός**.

γ) Ως ιοντική ένωση:

- i. έχει υψηλό σημείο τήξης.
- ii. δίνει υδατικά διαλύματα που άγουν το ηλεκτρικό ρεύμα.

Γ2. Για το στοιχείο Σ γνωρίζουμε ότι έχει ατομικό αριθμό 17.

α) $_{17}\Sigma$: K(2)L(8)M(7)

β) Ο δεσμός μεταξύ δύο ατόμων στο μόριο του στοιχείου Σ θα είναι **ομοιοπολικός**.
(Σ → αμέταλλο)

→ Απλός μη πολωμένος ομοιοπολικός δεσμός

Γ3. Α: 11 πρωτόνια, 12 νετρόνια και 10 ηλεκτρόνια.

α) ii) θετικό ιόν (αριθμός p > αριθμός e)

β) ${}_{11}\text{A}$: K(2)L(8)M(1)

γ) $\rightarrow 1 e^-$ στην εξωτερική στιβάδα άρα **1^η (IA) ομάδα** του Περιοδικού Πίνακα.

$\rightarrow$ Τα e^- του ατόμου του στοιχείου Α είναι κατανομημένα σε 3 στιβάδες ($n_{\text{εξωτ}} = 3$) άρα ανήκει στη **3^η περίοδο** του Περιοδικού Πίνακα.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Α) Παρατηρείται από το διάγραμμα που μας δίνεται ότι με αύξηση της θερμοκρασίας αυξάνεται η διαλυτότητα της ουσίας Β ενώ της ουσίας Α μειώνεται. Επομένως **η ουσία Β είναι στερεή και η ουσία Α είναι αέρια.**

Β) Από το διάγραμμα στους 60°C:

$$\blacksquare S_A = \frac{1 \text{ g ουσίας Α}}{100 \text{ g διαλύτη}}$$

$$\blacksquare S_B = \frac{3,5 \text{ g ουσίας Β}}{100 \text{ g διαλύτη}}$$

Γ) Ψύξη από θερμοκρασία 60°C στους 20°C.

$$\blacksquare S_{A_{60^\circ\text{C}}} = \frac{1 \text{ g ουσίας Α}}{100 \text{ g διαλύτη}} \rightarrow S'_{A_{20^\circ\text{C}}} = \frac{4 \text{ g ουσίας Α}}{100 \text{ g διαλύτη}}$$

Αύξηση της διαλυτότητας κατά 3 g ουσίας Α με ψύξη κάτι που ήταν αναμενόμενο μιας και η ουσία Α είναι αέρια.

$$\blacksquare S_{B_{60^\circ\text{C}}} = \frac{3,5 \text{ g ουσίας Β}}{100 \text{ g διαλύτη}} \rightarrow S'_{B_{20^\circ\text{C}}} = \frac{2,5 \text{ g ουσίας Β}}{100 \text{ g διαλύτη}}$$

Μείωση της διαλυτότητας κατά 1 g ουσίας Β με ψύξη κάτι που ήταν αναμενόμενο μιας και η ουσία Β είναι στερεή.

Δ2. Α) διαλύτης: νερό, δ.ο: υδροξείδιο του καλίου (KOH)

$$m_\Delta = m_\delta + m_{\delta.o} \Rightarrow m_\Delta = 300\text{g} + 100\text{g} = 400\text{g}$$

Σε 400g Δ ΚΟΗ περιέχονται 100g ΚΟΗ

Σε 100g Δ ΚΟΗ περιέχονται x g ΚΟΗ

$$x = 25 \text{ g ΚΟΗ} \rightarrow \mathbf{25\% \text{ w/w}}$$

Β)

$$\rho_{\Delta} = \frac{m_{\Delta}}{V_{\Delta}} \Rightarrow V_{\Delta} = \frac{m_{\Delta}}{\rho_{\Delta}} \Rightarrow V_{\Delta} = \frac{400 \text{ g}}{0,8 \text{ g/mL}} \Rightarrow V_{\Delta} = 500 \text{ mL}$$

Σε 500mL Δ ΚΟΗ περιέχονται 100g ΚΟΗ

Σε 100mL Δ ΚΟΗ περιέχονται z g ΚΟΗ

$$z = 20 \text{ g ΚΟΗ} \rightarrow \mathbf{20\% \text{ w/v}}$$

Γ) Από τη διαλυτότητα του ΚΟΗ που μας δίνεται:

Σε 100g H₂O μπορούν να διαλυθούν μέχρι 60g ΚΟΗ

Σε 300g H₂O μπορούν να διαλυθούν μέχρι ωg ΚΟΗ

ω = 180 g ΚΟΗ είναι η μέγιστη ποσότητα που μπορεί να διαλυθεί στη ποσότητα διαλύτη που έχουμε στο διάλυμα μας.

$m_{\delta.o} = 100 \text{ g} < 180 \text{ g}$ άρα το διάλυμα μας είναι **ακόρεστο** αφού έχουμε περιθώριο να διαλύσουμε άλλα 80 g ΚΟΗ σε αυτό στη δεδομένη θερμοκρασία.

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος